

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.10.101>

УДК 330.322

A. S. Kolesnichenko,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і фінансів, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5007-9082>

M. O. Kuprygin,

здобувач третього рівня вищої освіти, спеціальність 073 Менеджмент, Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-2594-0205>

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

A. Kolesnichenko,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting and Finance, National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"

M. Kuprygin,

Postgraduate student of the Department of Accounting and Finance, National Technical University "Kharkov Polytechnic Institute"

FORMULATION OF AN INDUSTRIAL ENTERPRISE'S INVESTMENT POLICY IN THE CONTEXT OF BUDGETARY AND TAX REGULATION

У статті досліджено теоретико-методологічні та практичні аспекти формування інвестиційної політики промислових підприємств України в умовах нестабільного бюджетно-податкового середовища. Проведено аналіз ключових фіскальних інструментів, які детермінують інвестиційні рішення суб'єктів господарювання. Обґрунтовано вплив бюджетно-податкового регулювання на інвестиційну політику промислового підприємства, побудовано на цій основі модель формування інвестиційної політики, яка дозволить підприємствам системно підходити до управління фіскальними ризиками та можливостями. На основі аналізу виявлено основні проблеми та суперечності взаємозв'язку між державною регуляторною політикою та інвестиційною активністю бізнесу. Запропоновано комплексну модель адаптивного формування інвестиційної політики підприємства, що дозволяє нівелювати ризики та використовувати можливості, створені системою бюджетно-податкового регулювання. Вона перетворює інвестиційну політику з набору розрізнених проєктів на гнучкий та проактивний процес, інтегрований у загальну стратегію бізнесу.

This article examines the theoretical, methodological, and practical aspects of formulating the investment policy for industrial enterprises in Ukraine within an unstable fiscal environment. An analysis of key fiscal instruments that determine the investment decisions of business entities is conducted. The study substantiates the impact of fiscal regulation on the investment policy of an industrial enterprise and, on this basis, constructs a model for investment policy formulation that allows enterprises to systematically manage fiscal risks and opportunities. The analysis concludes that the primary deterrent to corporate investment in Ukraine is not the nominal tax burden itself, but the profound institutional instability and unpredictability of the government's fiscal policy. Any potential stimulus from specific fiscal tools, such as accelerated depreciation or government subsidies, is rendered ineffective by the constant volatility of tax laws, overly complex

administrative processes, and discretionary pressure from regulatory bodies. This institutional framework creates a climate of high uncertainty, making long-term financial planning and the objective evaluation of future cash flows from investment projects impossible. It has been determined that the formulation of an industrial enterprise's investment policy in the current Ukrainian context requires a shift from static planning to a dynamic, adaptive model. Such a model must be based on the principles of flexibility, proactivity, and systematic risk management. Based on the analysis, the main problems and contradictions in the relationship between state regulatory policy and business investment activity are identified. A comprehensive model for the adaptive formulation of an enterprise's investment policy is proposed, which makes it possible to mitigate risks and leverage opportunities created by the fiscal regulation system. This model transforms investment policy from a set of disparate projects into a flexible and proactive process, integrated into the overall business strategy. The logic of the model is built on a sequential progression from a broad diagnostic analysis to the development of alternative strategies and, ultimately, to specific tactical actions and tools, all of which is supported by continuous feedback through monitoring. The implementation of such a cyclical approach significantly enhances the quality and soundness of investment decisions within an unstable regulatory environment.

Ключові слова: *інвестиційна політика, бюджетно-податкове регулювання, фіскальні інструменти, промислове підприємство, капітальні інвестиції, податкове навантаження, інвестиційний клімат.*

Key words: *investment policy, fiscal regulation, fiscal instruments, industrial enterprise, capital investment, tax burden, investment climate.*

Постановка проблеми. В умовах глобальних економічних викликів та необхідності структурної перебудови національної економіки, особливо в контексті динамічних змін зовнішнього середовища, проблема активізації

інвестиційної діяльності промислових підприємств набуває виняткової значущості.

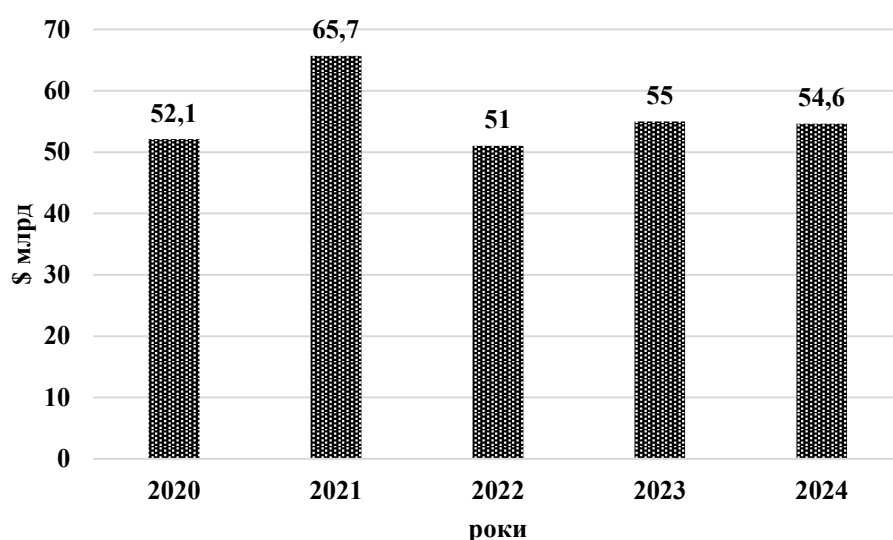
Промисловий сектор є фундаментом економічного суверенітету, джерелом інновацій та основним генератором валового внутрішнього продукту. Однак його розвиток неможливий без сталих та значних за обсягом капітальних вкладень у модернізацію, технологічне оновлення та розширення виробництва. У цьому процесі ключову роль відіграє держава, яка через механізми бюджетно-податкового регулювання формує інституційне середовище, що може як стимулювати, так і стримувати інвестиційну активність. Тобто, дослідження механізмів впливу фіскальної політики на процес прийняття інвестиційних рішень на мікрорівні є не лише теоретично важливим, а й має значне практичне значення для розробки ефективної економічної політики [1-2].

Актуальність даного дослідження підтверджується кризовими тенденціями в інвестиційній сфері України. За даними Державної служби статистики України, обсяг капітальних інвестицій у промисловість демонстрував значну волатильність протягом останніх років [3]. У першому кварталі 2025 року зростання капітальних інвестицій в Україні становило 32,5% проти аналогічного періоду минулого року, однак показник не досягнув рівня четвертого кварталу 2024 року (48,1%). Основним джерелом фінансування залишилися власні кошти підприємств і організацій – 77,1% від загального обсягу.

Найбільше зростання капітальних інвестицій зафіксовано у сфері транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – на 140%, до 215,7 млрд, в агросекторі – на 46,9%, до 213,6 млрд, у промисловості – на 25%, до 248,7 млрд, в торгівлі – на 55,8%, до 211,3 млрд, в ІТ-сфері – на 42%, до 25,5 млрд, у будівництві – на 14%, до 210,5 млрд, у державному управлінні та обороні – на 31,4%, до 261 млрд [4].

Хоча у 2023-2024 роках намітилася тенденція до поступового відновлення, їх обсяг залишається значно нижчим за рівень, необхідний для структурної модернізації економіки.

За даними НБУ, приплив прямих іноземних інвестицій (ПІІ) в Україну за підсумками 2024 року скоротився на чверть (\$1,2 млрд) порівняно з 2023-м і становив \$3,3 млрд (рис. 1). Водночас структура інвестицій свідчить про майже повну відсутність нових інвесторів, оскільки 72% від ПІІ, або \$2,4 млрд, – це реінвестування доходів уже наявними іноземними інвесторами.

Рис. 1. Обсяг прямих іноземних інвестицій, \$ млрд

Джерело: складено авторами на основі [4]

За результатами опитувань бізнесу, що проводяться Національним банком України, серед ключових перешкод для інвестиційної діяльності підприємства стабільно називають непередбачуваність державної політики та надмірне податкове навантаження. Це свідчить про наявність глибокої суперечності: держава декларує курс на залучення інвестицій, проте її фіскальна політика часто сприймається бізнесом як стримуючий фактор. Саме тому метою даної статті є розробка науково-теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо формування адаптивної інвестиційної

політики промислового підприємства, що враховує виклики та можливості сучасного бюджетно-податкового середовища України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про значний науковий інтерес до цієї проблематики. Вагомий внесок у дослідження теорії та практики інвестиційного менеджменту та фіскального регулювання зробили провідні вітчизняні та зарубіжні вчені. Аналіз наукових публікацій О.Ю. Подмарьова [5], І.В. Кривов'язюк, Ю.А. [6], Малахова, М.О. Хобта та Т.М. Гончар [7], О.В. Федорчак [8], О.Л. Гальцова [9] свідчить про комплексний та багаторівневий характер проблеми стимулювання інвестиційної діяльності в Україні. Дослідники розглядають її від макроекономічних засад державної політики до конкретних управлінських рішень на рівні підприємств, сходяться на думці про наявність системних перешкод для інвестиційного розвитку.

Центральною тезою, що проходить через декілька робіт, є ідея про внутрішній конфлікт української фіскальної політики. Так, О.Ю. Подмарьов [5] стверджує, що в країні чітко домінує фіскальна функція податків (наповнення бюджету) на шкоду їх стимулюючій функції (заохочення інвестицій). Цю думку підтверджує і С. Савіцька [10], яка доводить, що ключовою перешкодою для інвесторів є не стільки розмір податкових ставок, скільки їхня хронічна нестабільність та непередбачуваність законодавства, що створює атмосферу високої невизначеності.

Переходячи на мікроекономічний рівень, І.В. Кривов'язюк [6] показує, як ця макроекономічна невизначеність трансформується в конкретні ризики для підприємств. Його робота фокусується на необхідності побудови ефективної внутрішньої системи інвестиційного менеджменту та аналізу, яка дозволяла б компаніям оцінювати проекти та управляти ризиками в умовах несприятливого зовнішнього середовища.

У пошуках рішень дослідники звертаються до міжнародного досвіду. Зокрема, Ю.А. Малахова, М.О. Хобта та Т.М. Гончар [7] проводять

компаративний аналіз успішних практик стимулювання інвестицій у розвинених країнах, демонструючи ефективність таких інструментів, як податкові кредити на НДДКР, прискорена амортизація та спеціальні економічні зони.

Однак ефективне впровадження цих інструментів в Україні потребує вирішення глибоких проблем державного управління та інституційних можливостей. О.В. Федорчак [8] акцентує увагу саме на державно-управлінському аспекті, підкреслюючи, що навіть найкращі податкові стимули можуть бути знівельовані через корупцію, бюрократію та відсутність чіткої стратегії їх застосування. Найбільш фундаментально цю проблему висвітлює колективна монографія під редакцією О.Л. Гальцова [9], яка вводить поняття «інвестиційно-інноваційної безпеки». Автори доводять, що без надійних інститутів, а саме: верховенства права, захисту прав власності, незалежної судової системи, – будь-які фіскальні стимули залишаться малоефективними, оскільки не зможуть забезпечити головного: безпеки та захищеності капіталовкладень.

Тобто, сукупний аналіз цих праць дозволяє зробити висновок, що для кардинального поліпшення інвестиційного клімату в Україні необхідно сформувати не просто набір точкових податкових пільг, а системний перехід від короткострокової фіскальної логіки до довгострокової стратегії. Ця стратегія має поєднувати стабільне і передбачуване податкове законодавство, запозичення найкращих світових практик стимулювання та, що найбільш головне, розбудову міцних державних інституцій, здатних гарантувати інвесторам безпеку та "чесні правила гри".

З огляду на зазначене, більшість досліджень сфокусовано на макроекономічному рівні, залишаючи поза увагою мікроекономічні аспекти прийняття рішень в контексті формування інвестиційної політики на рівні підприємства в умовах специфічного фіскального середовища України.

Мета статті обґрунтувати вплив бюджетно-податкового регулювання на інвестиційну політику промислового підприємства, побудувати на цій

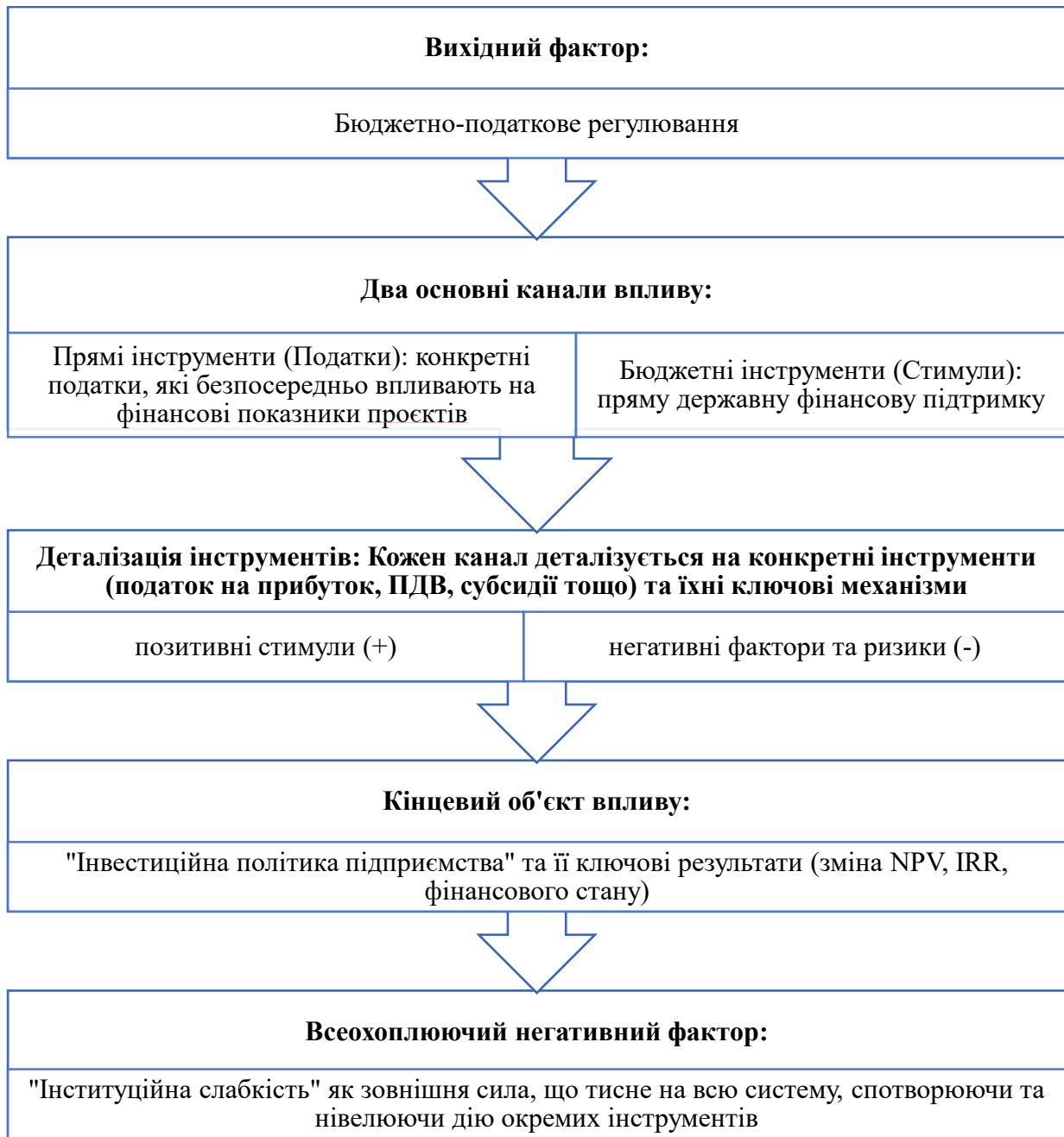
основі модель формування інвестиційної політики, яка дозволить підприємствам системно підходити до управління фіскальними ризиками та можливостями.

Методи дослідження ґрунтуються на системному підході до вивчення економічних явищ, що дозволив розглянути інвестиційну політику підприємства як складну, відкриту систему, яка перебуває під постійним впливом зовнішніх факторів, зокрема бюджетно-податкового регулювання. У процесі дослідження було використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів. Метод теоретичного узагальнення та порівняння застосовувався для аналізу наукових праць та визначення ключових категорій дослідження. Статистичний аналіз був використаний для обґрунтування актуальності теми та оцінки динаміки інвестиційних процесів. Методи аналізу та синтезу дозволили декомпонувати вплив фіскальної політики на окремі інструменти (податки, збори, пільги) та синтезувати їхній сукупний ефект на прийняття інвестиційних рішень. Нормативно-правовий аналіз застосовувався при вивченні положень Податкового кодексу України та інших законодавчих актів, що регулюють інвестиційну діяльність.

Виклад основного матеріалу дослідження. Бюджетно-податкове регулювання є одним із найбільш суттєвих факторів, що детермінують параметри та напрями інвестиційної політики промислового підприємства (рис. 2). Цей вплив реалізується через складну систему прямих та опосередкованих каналів.

До прямих інструментів впливу належать податки, що безпосередньо впливають на фінансові результати та грошові потоки від інвестиційних проєктів. Податок на прибуток підприємств є ключовим у цьому аспекті. Його ставка, порядок визначення бази оподаткування та, що особливо важливо, механізм амортизаційної політики безпосередньо впливають на розрахункову чисту приведену вартість (NPV) та внутрішню норму дохідності (IRR) проєкту. Можливість застосування прискореної амортизації дозволяє підприємствам швидше повертати інвестований капітал та

реінвестувати його, що є потужним стимулом для оновлення основних засобів. Натомість, обмеження у перенесенні збитків минулих періодів чи часті зміни правил оподаткування прибутку створюють невизначеність та підвищують ризики довгострокових вкладень.

Рис. 2. Вплив бюджетно-податкового регулювання на інвестиційну політику промислового підприємства

Джерело: складено авторами на основі [6-10]

Не менш значущим є вплив податку на додану вартість. Для промислових підприємств, що реалізують інвестиційні проєкти, пов'язані з придбанням імпортного обладнання, ПДВ виступає фактором тимчасового відволікання обігових коштів. Незважаючи на існування механізму податкового кредиту, затримки з бюджетним відшкодуванням ПДВ, особливо на етапі великих інвестиційних витрат, можуть створювати касові розриви та погіршувати фінансовий стан підприємства [11]. Ефективність системи адміністрування ПДВ, зокрема швидкість та прозорість процедури відшкодування, перетворюється на важливий індикатор якості інвестиційного клімату.

Податок на майно (земля та нерухомість) також відіграє свою роль, оскільки є частиною операційних витрат, що впливають на загальну рентабельність інвестицій, особливо для капіталомістких виробництв.

Окрім прямих податків, значний вплив мають і бюджетні інструменти стимулювання. Це можуть бути прямі державні субсидії, дотації, компенсація відсоткових ставок за кредитами, що залучаються на інвестиційні цілі. Такі інструменти здатні суттєво підвищити привабливість проєктів, які за ринкових умов могли б бути нерентабельними.

Успішним прикладом є державні програми підтримки агропромислового комплексу чи спеціальні режими, як-от «Дія.City» для ІТ-галузі, що демонструють потенціал цільового фіскального стимулювання. Однак для традиційної промисловості такі програми часто є фрагментарними, непрозорими та короткостроковими, що не дозволяє підприємствам будувати на їх основі довгострокову інвестиційну стратегію.

Проте ключовою проблемою, що нівелює позитивний ефект навіть від потенційно сприятливих фіскальних норм, є інституційна слабкість. Часті зміни податкового законодавства, відомі як «податкові гойдалки», унеможливають довгострокове планування. Підприємство, що починає реалізацію проєкту, розраховуючи на певні податкові пільги чи ставки, не має гарантій, що ці умови збережуться до моменту окупності інвестицій. Ця

непередбачуваність, помножена на складність податкового адміністрування та фіскальний тиск з боку контролюючих органів, створює токсичне середовище, де ухилення від інвестицій стає раціональною стратегією виживання для багатьох суб'єктів господарювання [11]. Таким чином, не стільки високі ставки, скільки нестабільність правил гри є головним бар'єром на шляху інвестиційного розвитку.

Враховуючи вищезазначені виклики, формування інвестиційної політики промислового підприємства в сучасних українських умовах вимагає переходу від статичного планування до динамічної адаптивної моделі. Така модель має базуватися на принципах гнучкості, проактивності та системного управління ризиками. Розглядати таку модель доцільно як циклічний процес, що складається з чотирьох ключових етапів (табл. 1).

Таблиця 1. Формування інвестиційної політики промислового підприємства

Етап	Назва	Сутність
Перший	Діагностично-прогностичний	Моніторинг зовнішнього (зміни у фіскальній політиці) та внутрішнього (фінансовий, технологічний потенціал) середовища. Побудова SWOT-матриці для виявлення податкових можливостей та загроз.
Другий	Стратегічно-варіативний	Розробка кількох сценаріїв інвестиційного плану (оптимістичний, реалістичний, песимістичний) з урахуванням ризиків. Вибір базової інвестиційної стратегії (агресивної чи консервативної).
Третій	Інструментально-тактичний	Відбір конкретних проєктів та джерел фінансування. Оптимізація грошових потоків через вибір режиму амортизації та використання інструментів податкового планування (резерви, структура капіталу).
Четвертий	Моніторингово-коригувальний	Постійний моніторинг реалізації проєкту та змін у законодавстві. Гнучке коригування плану (бюджету, фінансування) для мінімізації збитків від непередбачуваних регуляторних змін.

Перший етап - діагностично-прогностичний. На цьому етапі підприємство має проводити постійний моніторинг зовнішнього середовища. Це включає не лише відстеження чинних норм Податкового кодексу, а й

аналіз законопроектів, урядових стратегій, меморандумів з міжнародними фінансовими організаціями, що дозволяє прогнозувати ймовірні зміни у фінансальній політиці. Одночасно проводиться глибокий аналіз внутрішнього потенціалу підприємства: його фінансової стійкості, технологічного рівня, наявності кваліфікованих кадрів. Результатом етапу є побудова SWOT-матриці, де можливостями є потенційні податкові пільги чи державні програми, а загрозами - ризики посилення фінансового тиску чи скасування стимулів.

Другий етап - стратегічно-варіативний. На основі даних першого етапу розробляється не один жорсткий інвестиційний план, а кілька сценаріїв (оптимістичний, реалістичний, песимістичний). Кожен сценарій має враховувати різні варіанти розвитку фінансальної політики. Для оцінки проектів у рамках кожного сценарію доцільно використовувати не лише класичні показники NPV та IRR, а й їх модифіковані версії, що враховують ризики (наприклад, через коригування ставки дисконтування) [6]. Вибір базової інвестиційної стратегії (агресивної, спрямованої на зростання, чи консервативної, спрямованої на виживання та модернізацію) залежить від співвідношення ризиків та потенційних вигід, а також від загальної схильності менеджменту до ризику.

Третій етап - інструментально-тактичний. Після вибору стратегічного напрямку відбувається відбір конкретних інвестиційних проектів та джерел їх фінансування. На цьому етапі ключовим завданням є максимальна оптимізація грошових потоків проекту з урахуванням податкового фактора. Це включає вибір такого режиму амортизації, який дозволяє максимізувати податковий щит у перші роки реалізації проекту. Також проводять аналіз можливості використання інструментів податкового планування, таких як створення резервів, оптимізація структури капіталу (співвідношення боргового та власного капіталу), використання спеціальних податкових режимів, якщо підприємство відповідає їхнім критеріям.

Четвертий етап - моніторингово-коригувальний. Цей етап замикає цикл і забезпечує його адаптивність. Він передбачає створення на підприємстві системи постійного моніторингу реалізації інвестиційного проєкту та змін у зовнішньому середовищі. У разі суттєвих змін у податковому законодавстві чи макроекономічній ситуації, що роблять початковий план неоптимальним, запускається механізм коригування. Це може вимагати перегляду бюджету проєкту, зміни джерел фінансування або, в крайньому випадку, його заморожування чи повної відмови від нього. Гнучкість на цьому етапі дозволяє мінімізувати потенційні збитки від непередбачуваних регуляторних шоків.

Представлена чотирьохетапна модель є системним та циклічним підходом до управління інвестиціями, ключовою особливістю якого є проактивність та адаптивність. На відміну від реактивного реагування на вже прийняті закони, ця модель орієнтує підприємство на випереджувальний аналіз та прогнозування змін у фіскальному середовищі. Вона тісно пов'язує макрорівень (державну політику) з мікрорівнем (внутрішніми рішеннями), перетворюючи податкове регулювання з неконтрольованої загрози на керований фактор ризику та потенційну можливість. Логіка моделі побудована на послідовному переході від широкого діагностичного аналізу до розробки варіативних стратегій і, зрештою, до конкретних тактичних дій та інструментів, що забезпечується постійним зворотним зв'язком через моніторинг.

Впровадження такого циклічного підходу дозволяє суттєво підвищити якість та обґрунтованість інвестиційних рішень в умовах нестабільного регуляторного середовища. Головна мета полягає не лише в мінімізації ризиків, пов'язаних із фіскальним тиском, але й у своєчасному виявленні та використанні можливостей, які створюють державні програми стимулювання та податкові пільги. Таким чином, цей процес перетворює інвестиційний менеджмент із суто фінансової функції на стратегічний інструмент, що

забезпечує стійкий розвиток підприємства та його адаптацію до складного й мінливого зовнішнього оточення.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Отже, проведені дослідження дозволяють зробити низку важливих висновків. Інвестиційна політика промислових підприємств України формується під домінуючим впливом бюджетно-податкового регулювання, яке має дуалістичний характер: з одного боку, воно містить певні інструменти стимулювання, з іншого - створює значні ризики та бар'єри через свою нестабільність та непередбачуваність. Ключовими фіскальними факторами, що впливають на інвестиційні рішення, є політика в галузі оподаткування прибутку, зокрема норми амортизації, ефективність адміністрування ПДВ та стабільність ставок майнових податків. Водночас найбільшою перешкодою є не стільки рівень податкового навантаження, скільки висока інституційна невизначеність та слабкість захисту прав інвесторів. В таких умовах традиційні методи інвестиційного планування є недостатньо ефективними. Запропонована чотириетапна адаптивна модель формування інвестиційної політики дозволяє підприємствам системно підходити до управління фіскальними ризиками та можливостями. Вона перетворює інвестиційну політику з набору розрізнених проєктів на гнучкий та проактивний процес, інтегрований у загальну стратегію бізнесу.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці кількісних економетричних моделей для оцінки чутливості інвестиційних рішень підприємств різних галузей промисловості до зміни окремих параметрів бюджетно-податкової політики, а також у деталізації механізмів використання специфічних податкових стимулів для інноваційної модернізації промислового сектору.

Література

1. Мельник В. М., Руденко В. В. Структурні складові фіскального механізму регулювання інвестиційних процесів. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2021. Т. 2. № 17. С. 31-46.
2. Мельник В. М., Руденко В. В. Вплив фіскального механізму на інвестиційний розвиток суб'єктів господарювання у країнах ЄС і в Україні. *Проблеми економіки*. 2022. № 2. С. 145-162. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-2-145-162>
3. Державна служба статистики України. *Офіційний сайт*. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 28.09.2025).
4. Григоренко Ю. Інвестклімат в Україні очікувано погіршується у 2025 році. URL: <https://gmk.center/ua/posts/investklimat-v-ukraini-ochikuvano-rohirshuietsia-u-2025-rotsi> (дата звернення: 28.09.2025).
5. Подмарьов О. Ю. Податкове регулювання інвестиційної діяльності як фактор економічного зростання країни. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка»*. 2018. № 4. С. 65-71.
6. Кривов'язюк І. В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2018. № 31. С. 83-90.
7. Малахова Ю. А., Хобта М. О., Гончар Т. М. Зарубіжний досвід стимулювання інвестиційної активності підприємств. *Ефективна економіка*. 2021. № 2. [10.32702/2307-2105-2021.2.91](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.2.91)
8. Федорчак О.В. Податкові інструменти стимулювання інвестиційної діяльності: державно-управлінський аспект. *Ефективність державного управління*. 2020. № 3. С. 225-245.
9. Інституціоналізація як фактор забезпечення розвитку системи інвестиційно-інноваційної безпеки України : колективна монографія / С. В. Арестов, З. В. Гбур, О. Є. Кононова, М. О. Багорка, Ю. А. Бондар ;Класич.

приват. ун-т; за заг. ред. О. Л. Гальцова. Запоріжжя : Видавничий дім "Гельветика", 2019. 485 с.

10. Савіцька, С. Вплив податкової політики на інвестиційні процеси в Україні. *Економічний простір*. 2020. № 153. С. 118-122. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/153-20>

11. Лагодієнко Н. В., Скляр Л. Б., Степаненко С. В. Електронне адміністрування податків як засіб підвищення ефективності їх сплати. *Економічний простір* 2022. № 178. С. 78-82. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/178-13>

References

1. Melnyk, V.M. and Rudenko, V.V. (2021), "Structural components of the fiscal mechanism for regulating investment processes", *Aktualni problemy rozvytku ekonomiky rehionu*, vol. 2, no. 17, pp. 31-46.

2. Melnyk, V.M. and Rudenko, V.V. (2022), "The impact of the fiscal mechanism on the investment development of economic entities in the EU countries and in Ukraine", *Problemy ekonomiky*, vol 2, pp. 145-162. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-2-145-162>

3. State Statistics Service of Ukraine. Official website (2025), available at: <https://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 28 Sept 2025).

4. Hryhorenko, Yu. (2025), "The investment climate in Ukraine is expected to worsen in 2025", available at: <https://gmk.center/ua/posts/investklimat-v-ukraini-ochikuvano-pohirshuietsia-u-2025-rotsi> (Accessed 28 Sept 2025).

5. Podmarov, O.Iu. (2018), "Tax regulation of investment activity as a factor of economic growth of the country", *Visnyk Sumskoho derzhavnoho universytetu. Seriiia «Ekonomika»*, vol. 4, pp. 65-71.

6. Kryvoviazuk, I.V. (2018), "Investment activity of the enterprise: essence, analysis methodology and ways to increase its efficiency", *Naukovyi*

visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriiia «Ekonomichni nauky», vol. 31, pp. 83-90.

7. Malakhova, Yu.A., Khobta, M.O., and Honchar, T.M. (2021), "Foreign experience in stimulating investment activity of enterprises". *Efektivna ekonomika*, vol. 2, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8655> (Accessed 28 Sept 2025).

8. Fedorchak, O. V. (2020), "Tax instruments for stimulating investment activity: state-administrative aspect", *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia*, vol. 3, pp. 225-245.

9. Arestov, S.V. Hbur, Z.V. Kononova, O.Ye. Bahorka, M.O. and Bondar Yu.A. (2019), *Instytuttsializatsiia yak faktor zabezpechennia rozvytku systemy investytsiino-innovatsiinoi bezpeky Ukrainy [Institutionalization as a factor in ensuring the development of the system of investment and innovation security of Ukraine]*, Klasych. pryvat. un-t; Vydavnychyi dim "Helvetyka", Zaporizhzhia, Ukraine.

10. Savitska, S. (2020), "The impact of tax policy on investment processes in Ukraine", *Ekonomichniyi prostir*, vol. 153, pp. 118-122. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/153-20>

11. Lahodiienko, N.V. Skliar, L.B. and Stepanenko, S.V. (2022), "Electronic administration of taxes as a means of increasing the efficiency of their payment", *Ekonomichniyi prostir*, vol. 178, pp. 78-82. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/178-13>

Стаття надійшла до редакції 07.10.2025 р.